

ተጋድሎ ሐርነት ኤርትራ
THE ERITREAN LIBERATION

ፖለቲካዊ ፕሮግራም ተጋድሎ ኤርትራ
10ይ ሃገራዊ ጎባኤ 2019 ዓ.ም

መእትዊ:

ናይ ኤርትራ ሰውራ ንናይ ኢትዮጵያ መግዛእቲ ብድሆታት በይኑ ጥራይ ከይኮነስ ነቲ ምትሕግጋዝ ናይ ዓለም ለኻዊ ሓይሊታት ድልየትን ጥቅምን ኣብ ቐይሕ ባሕሪ ዲጋ ብድሆታት ንምፍሻል ዘይ ሕለል ቃልሲ ኣካይዱ እዩ። ነቲ ሽርክነቶም ምስ ንጉስ ሃይለስላሴ ኮይኖም ናይ ምስፍሕፋሕ ባህጊ እውን ኣፍሸልዎ እዩ። ኣንጻር እቲ ጦር ሰራዊት ህዝብና ብትብዓትን ብቕራጽነቱን ተኣምሩን ቀዋሚ ኮይኑ ንስውራ ኤርትራ ብወትሃድርነት ሓይሊ ንምድምሳሱን ምጥፋኡን ካብ ሕቶ ንላዕሊ ወጻኢ ምኽዋኑ ህዝብና ኣረጋጊጹ።ውላ ብቲ ን ንጉስ ሃይለስላሴን ደርጊን ዝሞሃብ ዝነብረ ናይ ወትሃድርነት ኣጽዋርን ተዕሊምን ፤ ኣብ ዝላዕሊ ደርጃ ናይ ፖለቲካውን ፋይናንስን ሓዛት እና ሃቡ ኣብ ሱላታት ዘካየድዎ ዓማጽን ጨፍላቃን ንህዝብና ካብ ቃልሱ ክንጽል ኣይኮነሎምን።

ንጉስ ሃይለስላሴ ምዕራባውያን ተሻረኽቱን ንናይ ሓድነትናን ምትእኽኻብ ህዝብና ናይ ነጻነት ጭርሖ ኣልዒሉ ይቃለስ ስለ ዝነብረ፤ ንህዝብና ምጥፋእ ብዙሕ ሜላታት ተጠቂሞም ንምጥፋኡ ዘይገበርዎ የለን ። ተፈንጨልቲ ቅርሕንቲ ዘልዎም ኣካላት ፈጠሮም ንምድምሳስ ሰውራና ብዙሕ ፈተነ ኣካይዶም ግን ክዕወቱ ኣይካእሉን። እቲ ፕሮጀክትን መትከላትን (ንሕናን ዓላማና) ሓደ ካብቲ ናይ ቶንኮል ጭብጢ እዩ ነሩ። እዚ ዓብላሊ ጉጅለ ምእንቲ ዕላማኡ ኣብ ግብሪ ንምውዓል ኣብ ውሽጢ ስውራ ኤርትራ ዝንብረ ዘይምርድዳእ ተጠቂሙ ኣብ ግዕዞ ቲ ስውራ መንግሥቲ ብልሽውና ሓዙ ምስ ኤርትራዊ ዘይኮነ ሓይሊ ክዳን ገሩ ናይ ሕድሕድ ሃግራዊ ግጭት ስጉምቲ ወሲዱ። እቲ ዕላማ ሃገራዊ ሓድነት ህዝብና ብተሓኤ ዝተመስረተ ንምጥፋእ እዩ።ማለት ስውራ ኤርትራ ካብ ናይቲ ሃገራዊ ትሕዝቶኡን ቃልሱን ኣፍሪሱ ንህዝቢ ምጥፋእ ነሩ።

ኣብቲ ማኣኸል ናይቲ ጅዮ ፖለቲካዊ ለውጢታት ዝነበረ ኣብቲ ግዜ ማልት ዝሓል ውግእ ናይ ዓለም ዝባሃል ዝነበረ ዝተበገሰ ነቲ በዓለም ለኻዊ ሓዝ ዝነብሮ ጽለኢ ናይ ሰውራና ሃገራዊ ዕላማን ድልየት ህዝብና ንሓርነቱን ናጻነቱን ንኸይ ዕወት ወተሃደራዊ ሓይሊ ተጥቂሞም ንስውራና ካብ ዕላማኡ ንምኹላፍ ስጉምቲ ወሲዶም፡ ንቲ ዓብላሊ ጉጅለ መንገዲ ጽሪጎም ናይ ንነሕድ ውግእ ፈጠሮም፡ ኣብቲ ናይ ኤርትራውያን ውሳኔን ድልይትን ኢድ ምእታው ገሮም ንቲ ዓባልሊን ነጻጊ ጉጅለ ሓዝዎ።ሕዝብና ካብ ቃልሱ ነቐ ከይበለ መስዋእቲ ከፈሉ፡ ነቲ ተንኮለኛ ተግባራቶም ገጢሙ ኤርትራ ብ24.ግንቦት 1991 ዓ.ም.ጥቅምት ሓራ ወጸኡ፡ግን ነዚ ጉጅለ ጥፈኣት ኣብ ስልጣን ክምጽእ ገሩም፡ ህዝብና ከይቀስንን ጻማ ቃልሱ ከይረኸበ ክሳብ ሎሚ ኣብ ትሕቲ እዚ ዓብላሊ ጉጅለ ግደ ስቃይን ስደትን ኮይኑ ይርከብ።

ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ንመሰሉን ንናጽነት ኢሉ ብረታዊ ቃልሲ ብመረሕነት ሰውእ መራሒን ፈላሚ ሰውራን (ሓምድ እድሪስ ዓዋተ) ምስ ብጽቱ ብመጃን ዝተበገሰ ቃልሲ ንሓቐኛ ሕቶ ህዝብና ንናጽነቱ ንምርግጋጽ እዩ። ኩቡር ዝኾነ መስዋእቲ ንምኸፈል ዝተወጠነን ዝተጀመረን እዩ ነሩ፤ ከም ዝፍለጥ ህዝብና ናብ ዝመረጸ መትከልን ጠለብን ሓዝካ ብመረሕነት ምጓጓዥ ኣዝዩ ከቢድን መረርን ቃልሲ ምጃን ፈልጦም ንምስጓም ሰራዊት ሓርነት መስራቶም እዚ ዘይባሃል ጅግንነትን ጽንዓትን ሓቦ ገሮም ምስቲ ዝነበረ ዋሕዲ ተጋደልቲ ፈጹሙ ከይታዳህለ ነቲ ሰውራ መሪሖም ኣብቲ ዘድሊ ሸቶ ክበጽሕ መሪሖም። እዚ ሸኦ ኣብ ታሪኻዊ መዝገብ ተመዝጊቡ ይርከብ።

ህዝብና ኣብ ነጌ ጀጋኑ ደቁ ጠጠው ኢሉ ኣብቲ መሪርን ነዊሕን ዝኾነ ቃልሲ ብምክፋል እጃሙ ኣበርኪቱ።ህዝባዊ ክብሪን መሰላትን ዘለዎ ሃገር ንኸትህልዎም ሕልሚ ነይሩዎም ነዚ ክብርታትን መሰልን ክብል ቃልሱ ክሳብ ናጻነት ዝጓጎጠፍ ቀጸለ።እዚ ሕልሚን ትምኒትን ንምትግባር እዩ፡ ሰውራ ኤርትራ ኣብ ባሕቲ መስከረም ብዕለ ዝተበገሰ።እቲ ሰውራ ድማ ብመሪሖነት ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ እዩ ዝፈለመ። እቲ ሰውራዊ ቃልሲ ናይ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ድማ፡ ብመሪሖነት ሰውእ እድሪስ መሓመድ ኣደም እዩ ዝተጀመረ፤ በዚ እዩ ድማ መንእሰያት ኤርትራ ናይ ህዝባም ሕቶን ጠለብን ኣብ ሸትኡ ክበጸሕ ናብ ሜዳ ንምቅላስ ዝወሓዙ።ኣብ ትሕቲ ጸሓይን ቁርን ኣሳሓይታን ንመሰልን ንናጽነትን ቃልሲ ዘካየዱ።ደቂ ኤርትራ ድማ ብሓርነት ብመጃን ሰውራዊ ብድሆታት ንምምካት ዓቢ እጃም ኣበርከቱ። እቲ ብኢትዮጵያ ተመንዚራን ኣብ መግዛእቲ ዝወደቐ ህዝቢ ሓራ ንምውጻእን ሰብእዊ መሰል ንምኸባር ዘይሕለል ቃልሲ እዩ ዘካየደ። ነዚ መትከል ብምሓዝ ካብ ጫፍ ናብ ጫፍ ዝርብብ መሬታት ኤርትራ ብረታዊ ቃልሲ ቀጸለ። ነዚ ኹሉ መበገሲ ድማ ከምቲ ዝተገለጸ ድልየት ህዝቢ ኤርትራ ንናጽነትን ፍትሕን ስለ ዝኾነ እዩ ብረታዊ ቃልሱ ካብ ጫፍ ናብ ጫፍ ናይ ኤርትራ ዝቐጸለ። ነዚ መትከል ብምሓዝ እዩ ህዝቢ ኤርትራ ብቲ ዝነበረ ሰውራዊ ውዕውዕታ ምስ ውድብ

ተጸንቦሩ ከምኡ ውን ምስቲ ዝነበሮ ናይ ናጽነት ሃንቀውታ ነቲ ቃልሲ ብመስዋእቲን ብተባዕነትን ሐቢሩ ነቲ ብረታዊ ቃልሲ ንኸቐጽል ዓቢ እጃም አበርኪቱን ደም አፍሲሱሉን። ከም ዝፍለጥ ሰውራ ኤርትራ ብዙሕ ዲሲፕሊን ዝነበሮ ሰውራ ነበር፤ ተጋድልቲን ህዝቢን ድማ ሐደ ኢድ ብሙኳን እቲ ቃልሲ ዕውት ክኸውን ዝተገብረ፤ነዚ እዩ ድማ ሰውራ ምስ ብዙሕ ጽንኩር ኩነታት ከይተዳህለት ናብታ ዝብህጋ ናጽነት ፍትሒን ንምርካብ ቃልሲ ብትብዓት ዘካይደት። በቲ ዝነበረ መግዛእቲን ባርዕ ሰውራን ድማ ህዝብና አደዳ ስደትን ዕርቃንን ጥምየትን ዝኾነ ነቲ ዝደልዮ ፍተሒ ክብል ድማ እዩ እቲ መሪር ቃልሲ ዝቐጸሎን ደም ዝኸፈለን። ነቲ ዝነበረ መሪርን ከበድን ዝኾነ ሂደወት ህዝብና ዘሕልፎ ዝነበረ ሰብአውነቱ ዝተጋህሰሉን ንኹሉ አመልኪቱ ፍረ ጸምኡ። ወይ ካእ እቲ ዝግባእ ካሕሳ ዘይረኸበ ህዝቢ ኤርትራ፡ አዝዩ አብ ግምት ዝተቐመጠ ኩነታት ህዝብና እዚ ኹሉ ምኽንያት አደዳ ጥምየትን ጸባባን ዝኾነ አይግዛእን ስለ ዝበለ እዩ። እዚ ዘሎ ስርዓት ድማ ነዚ ኩነታት ከይተገደሰሉ ንህዝብና አብ ዝገዳደ ጸዕቂ ሂደወት አእትይዎ ይርከብ። አብቲ ግዕዝ ቃልሲና ንነጻነት መንገዲ ረኺብካ ንቶም ዝተፈናቐሉ ክሒስካ ናብ ቦቶምን ገጠራቶም ምምላስ ንታሪኻዊን ሕጋዊን ዝኾነ መሰላቶም ተሓሪሞም፡ አብ ቅድሞም ብዙሕ ዕንቅፋት ፈጠርካ ናብ ሃገርም ንኸይምለሱ፡ክም ሰድታኛ ኮይኖም ክነብሩ ዝገደድ ጸባብን ጨቆናን ፈጠርሞሎም፤ከም አብነት ንምጥቃስ ህዝብና አብ ፎቓዶ መዕቆብ ስደተኛታት (አብ ሱዳን) አብ (የመን) አብ ጅቡቲ) ዝርከብ ከርተት ኢሎም ይነብሩ ከም ዝለዎ ከም አብነት ምጥቃስ ይካአል።

እዚ ድማ ናይዚ ዘሎ መላኺ ስርዓት አካይዳን ስርዓተ ህልቀት ሙኳኑ ብሙሉእ አራአእያ ዝምዘን ጉዑዙይ ስርዓት እዩ፤ እዚ ጨፍላቂ ስርዓት ድማ ካብ ቀደም አትሒዙ ዝመሃዞ አካይዳ ስቓይ ህዝቢ ሙኳኑ ብጋህዲ ዝፍለጥ እዩ። እዚ ስርዓት በቲ ዝሐዞ ዕላማ ንህዝቢ ጸቐጥካን ግፍዒ አውራድካ እና አሳቐኻን አብ ስልጣን ኮይንካ ንህዝቢ ምንምጥፋእ እዩ ፤ ሐላፍነት ዘይሰመዎ ስርዓት ስለ ዝኾነ ድማ ክሳብ ሕጂ እቲ መርገጹ ይቐጽሎ አሎ። እዚ ከይአክል ድማ ስርዓት መንግስቲ ብዓሌትን ብቀቢላን ንህዝብና አብ ጸባባ አእትይዎ ይርከብ ። ደም ውጹዓት ከም ዋዛ ዝፈሰሉ ከም ዝኾነ ድማ ፍለጥ እዩ። ውጹዓት ኤርትራውያን አብ ዘየድሊ ኪናትን አብ ዘይፈልጥዎ ናይ ፖለቲካ ውንጀል ጌርካ ተሰዊአም እዮም። ድልዮት ህዝቢ ኤርትራ ካብ ቀደም ፍትሒን ናጽነትን ከም ዝኾነ ዘይርዳእ ስርዓት ድማ ነቲ ጨቆናን ወጸዓን ብዘይምቁራጽ ይቐጽሎ አሎ። ህዝቢ ኤርትራ ሐደ ኢድ ኮይኑ ንኸይነበር አብ ምንጎ ህዝቢ ንሐድሕድ ከይሰማግዕ ብዙሕ ሸርሕታት ብምግባር ንህዝቢ ቦታቲኑ ይርከብ።ብፍለይ ድማ ስርዓት አልቦ አባላት ጸጥታ ፈጠርካ ህዝቢ ተፈላልዮ ክነብር ብዝተወጠነ ማላታት ተጠቐሙ፡ ህዝቢ ብኹሉ ነገር ከይተአማመንን ብሐሳብን ርኢቶን ካብ ንሕድሕድ ክርሐሐቐ ንምግባር ብዙሐት አባላት አዋፊሩ፤ ንአብነት ሰብ ካብ ዝነብራሉ ቦታ ናብ ዘይደልዮ ቦታ አገዲዲካ ምውሳድ ከም ኡውን ብምግፋዕ አገዲድካ ናብ ስደትን ክጓዛዙ ዝተገብረ ህዝቢ አብ ዓለምና ህዝቢ ኤርትራ ጥራይ እዩ። እንተ ደእ ንሕና አብ ቅዲሚ ህዝቢ አለና፡ማለት አብዛ ታሪኻዊት መሬት ዘሎ ሃገራዊ ካሊእ ጓና አእትዮ መሬት ዝዕድል ነዘም ካብ የሕዋቶምን ስድራ ቤቶምን ዝተገለሉ ውጹዓት ካብ ስደት ናብ ስደት ከርተት ዝብሉ አብ ደገን አብ ሃገርን ዝርከቡ ውጹዓት ህዝቢ ኤርትራ፡ ዝወርዶ ዘሎ ሽግራት ከም ምኽንያት ተጠቁሙ ናይ ሕድሕድ ውግእ እንተ ደእ ተጀሚሩ፡ ኩሉ ጠፊኡ ዝረኤ ሰብ ውን አይክተርፍን እዩ። ስለዚ ድማ ኩሎም ተቐላብቲ ነዚ ጉዳይ ብጥንቓቕ ክሪእይዎ ይግባእ፤ ምኽንያቱ ብዙሕ ሸርሕታትን አፋላላይን ስለ ዘሎ፡ ቃልሲ ህዝብና አብ ሐደጋ ከይወድቐ ምንጥቓቕ አድላይ እዩ። ስለዚ እጃም ናይ ተጋድሎ ሐድነት ኤርትራ ድማ ህዝብና ናብ ዓዘቐቲ ንኸይአትው ንዲሞክራሲን ፍትሕን ጠጠው ኢሉ ይቃለስ አሎ። ካብ ዘገርም እዚ ቃልሲ ዕለምኡ ህዝብና ካብቶም አዝዮም ውጹዓት ዝግሃሉ አብ ታሪኽ ስደት አብ ዓለምና ቀዳማይ ህዝቢ ኤርትራ ስለ ዝኾነ፡ እቲ ዝነበሩሉ መዕቆብ ስደተኛታት ብተገዳስነት ብዕዙዝ ሐላፍነትን ክስራሐሉ ይግባእ።ከም አብነት ንፍትሒ ህዝቢ ኢሎም ዝቃለሱ፡ ጀጋኑ ኩሉ ከም ዝፈልጦ ምብዛሕቲአም በዚ ስርዓት ተዓፈኖም ሃለቦቶም ዘይፍለጥ ንፍትሒ ዝቃለሱ ቁጽርም አዝዮ ብዙሕ ከም ዝኾነ ማንም ዝፈልጦ እዩ፡ እዚ አብ ሃገርና ውልቀ መላኺ ስርዓት አዝዮ ዘስካሕክሕ ጨቆናን አፋላላይ ዓሌትን ሃይማኖትን ተጠቁሙ።

ነዚ ስርዓት አሊኻ ዲሞክራሲን ፍትሕን ንምርካብ አብ ቃልሲ ዝርከብ ዘሎ ውድብ ስለ ዝኾነ፡ ነዚ አብ ግምት ብምግባር ንባዓል ሐቂ(ሃገራዊ) ውጹዕ ህዝቢ ሰላም ምሃብ ካብቲ አገዳሲ ነጥቢ ዝኾነ ቃልሲና እዩ። እዚ እከይ ተግባር ስርዓት አብ ሃገርና ዝገብሮ ዘሎ ህዝብና ካብ ዝነበሩሉ አገዲድካ ምውሳድ፡መሬቶምን ዝውቶምን ምምንዛዕ፤ መሰሎም ምግሃስ ሕጋዊ ዘይኾነ ሐይሊ ተጠቁምካ ንህዝቢ ምውጻዕ፤ ዝአመሰሉ ኩሉ ንህዝቢና ብፍልሰፍና ሃይማኖትን አብ ምንጎ ህዝብታትና ሰላም ንኸይህሉ ዝጸዕርን ዝገብርን ዘሎ መልካዊ ስርዓት ንምእላይ ሐደ መፍትሒኡ ድማ ፖለቲካን አብ ሐቂ ዝተምርኮሰ ቃልሲ መስሪትና ናይ ምቅላስ ጉቡእና ዕለማናን ምግባር እዩ ። እዘም ናይዚ ስርዓት መራሕትን ሰዓብቲን ድማ ናይ ህዝብና መሰልን ፍትሕን ናጽነት ወላ ቅጭጭ ዘይብሎም ስለ ዘይኮኑ እቲ እከይ ተግባርም ስጋብ እዛ ሰዓት እዚአ ይቐጽልዎ አለው ። ንህዝቢ ናጻ ንምውጻእ ኢሉ ዝቃለስ ሃገራዊ ምዕፋን፡ ምእሳር፡ ምቕታል፡ ምስቓይ ኮነ ኢሎም ዝገብሩም ዘለው አካይዳ

ስለ ዝቸነ ነዘም ገበነኛታት መራሕቲን ሰዓብቶምን ንምእላይ ተሪር ቃልሲ ምክያድ አድላይ እዩ። እዘም ሰባት መሰላት ህዝብና ኣብ ሓደጋ ክወድቕ ዓቢ እጃም ዘለዎም እዩም። ነዚ እዩ ድማ ቃልሲ ታጋድሎ ሐርነት ኤርትራ ኣብ ኩሉ ኩርናዓት ደው ክብል ኣንጻር እዚ ግፍዔኛ ስርዓት ንፍትሒን ዲሞክራሲን ናይ ህዝቢ መሰል ብሓደ ብዘይ አፉላላይ፡ ህዝብና እቲ ዘድልዮ ፍትሒ ንምርካብ ካብቲ ፋሽሽታዊ ስርዓት ጃንዳ ህግደፍ፡ካብ ባርነት ናብ ፍትሒ ዘለዎ ሃገራዊ ናጽነት ዝመረር ቃልሱ ዘካይድ ዘሎ። ከም ዝፈለጥ ዕለማን አካይዳን ተጋድሎ ሐርነት ኤርትራ ማለት፡እዛ ውድብ ፈለጊት ሰውራ ኤርትራ ከም መጃና መጠን፡ ነዚ ዓስራይ ህዝባዊ ጎባኤ ከተካይድ ዝኻእለት ድማ፡ ብቕዓትን ተሞክሮን ብዝሓዘለ ፖለቲካዊ ንጥፋት ኣበይ ከም ዘሎን ከም ዝበጸሐን ንምዝታይን ንምርድዳእን ዝተገብረ ፓለቲካዊ ምንቅስቃስ ቃልስና፡ኣብ መሬት ኤርትራ ከመይ ከም ዘሎ ዘርእዩ ዝርዝራት ንምፍለጥ ዝተገብረ ጎባኤ እዩ። እዚ ድማ ዲሞክራሲን ፍትሕን ኣብ ሃገርና ንክሰፍን በማለት ናይ ህዝብና ሓይሊን ናይ ቃልስና ዓቕሚ ኣበየናይ ደረጃ ከም ዘሎ ዘፍልጥ ኣጀንዳ ዝሓዘ ኣኼባ ብምግባር እዩ፡- እቲ ጎባኤ ድማ ብቕንዲ ዝተተሓዘን ዘተ ዝተገበረሉን ዋና ኣጀንዳ ናይ ህዝብና ፍትሓዊ ናጽነትን ሰላምን ንምሰፋን ዝብል ቀንዲ ነጥብታት እዩ። ሓድነት ህዝቢ ኤርትራ ምስዚ ቃልሲ ብሓደ ዝኸይድ ኣጀንዳ እዩ። ኤርትራውያን ኣብዚ ሕጂ እዋን መሰሎም አጸቢቆም ዝፈለጡሉ እዋን እዮም ዘለው ፤ በዚ ድማ ኣንጻር ነዚ ዘሎ ስርዓት ምቕዎም ጥራይ ዘይኮነ እቲ ቃልሲ፡ ካብ ሃገርና ውሽጢ ክሳብ ኣብ ደገ ዘሎ ኾንካ ብሓደ ቅልጽም ነዚ ኣንጻር ህዝቢ ዝኾነ ስርዓት ንምእላይ እቲ ቀንዲ መፍትሒ ብረታዊን ፖለቲካዊን ጎነ ጎነ ኾይኑ ምስ ዝቕጽል እዩ ።

እዘም ጭፍራ መራሕትን ሰዓብቶምን ንፍትሕን ፍርዲን ንክቐርቡን ውሳኔ ህዝብና ብሕታዊ መዳያት ንክውዳእ ዓቢ ተራ ዘለዎ ቃልሲ ምክያድ ኣገዳሲ ስለ ዝኾነ ህዝብና ካብ ተበታቲኑሉ ዝርከብ ኩሉ ኤርትራዊ ዝምለሰሉ መድረኻት ንምዕርራይ መሪር ቃልሲ ዝካየደሉ ኣብነታዊ ዝኾነ ቃልሲ እዩ። ኣብዚ ከም ንግንዘቦ ድማ እዚ ዕለማ ቃልሲ ተጋድሎ ሐርነት ናይ ህዝብና ቃልሲ ነዚ ዘሎ ስርዓት ብምቕዎምን ኣንጻር ገዛኢ ስርዓት ምቕላስ ዝብል ኣጀንዳ ዝሓዘ ቃልሲ ስለ ዝኾነ ሕዝቢ ምስ ህዝቢ ተራኺቡ ዝተተየሉን እህን ምህን ዝብለሉ፤ ነቲ ቃልሲ ብዕሊ ዘካይደሉን ዕድል ኮነ ካብ ናይ ቃልሲ ምክፋትን ጥጡሕ ዝኾነ መድረኽ ምክፋት ኣገዳሲ እዩ። ህዝብና ካብዚ ዝካየድ ዘሎ ስቓይ ከመይ ጌርካ ምውጻእ ከም ዝካእል ናይዚ ጎባኤ ዕለማን ፕሮግራምን ብሕታዊ መንገዲ ኣብ ግምት ብምእታው ምስ ዝምልከቶም ተቓላስትን ዕዘዝ ዝኾነ ርክብን ጽዑቕ ዝኾነ ዘተ ብምግባር ዕላማታት ኩሎም ተቓላስቲ ብሓደ ኢድን ቅልጽምን ተጌሩ ቃልስና ናብ ዝደልዮ ዓወት ንምብጻሕ ፤ ብዘሕ ስራሕ እንተዳኣ ተኻይዱ እዚ ዘሎ ስርዓት ንምድምሳስ ኮነ ካብ ሱሩ ንምእላይ እንተደኣ ኾይኑ ኩሉን ሓይልታን ተንቀሳቐስቲ ፖለቲካን ተቓዎምቲን ሓደ ኢድ ኣብ ዝኾናሉ እዋን መላኺ ስርዓት ንምእላይ ምቕጻእ ዝኾነ መድረኽ ስለ ዝርከብ በዚ እነካይዱ መሪርን ጽዑቕን ቃልሲን ከቢድ ስራሕን እዚ ስርዓት ተኣልዮ ዘይጎዕዕተሉ ምክንያት ኣይክህልውን ማለት እዚ ስርዓት በቲ ኣብ ላዕሊ ዝተገለጸ ኣካይዳ እንተደኣ መሪሽና ዘይድምሰሰሉ ምክንያት የለን ዝብል ቁነዕ ኣጀንዳን እዩ ዝካየድ ዘሎ ማለት ይካእል እዩ ።ስጋብ መወዳእታ ምድምሳስ ስርዓት መላኺ ህግደፍ ዘይሕለል ጻዕሪ ስጋብ መደምደምታ ፕሮግራምና ንምክያድ ቃልሲ እዚ ተቓውሞ ቀጻሊ እዩ ።ሕጂ ዝግበር ዘሎ ቃልሲ ተጋድሎ ሐርነት ኤርትራ ንናጽነትን ሓድነትን ህዝቢ ኤርትራ እዩ ንሱ ድማ ምስ ዝተፈላለዩ ውድባትን ብሓደ ብሙኳን ሃገራዊ ሓድነት ንምዕባይን ምስጻምን እዩ ከም ኡውን ንህዝብታት ኤርትራ ብሓፈሻ ሰላም ንምስፋንን ህዝቢ ብሓባር ዝነበረሉ መድረኽ ምድላይ እዩ።ናይዚ ቃልሲ ዕለማን ንሕና ዘድልየና ብሓባር ኮንካ ቃልሲ ምክያድን ናይቲ ውድብ ኮነ ዝኾነ ፓርቲ ጠቕምታት ህዝቡ ኣተኩሮ ጌሩ ሃገራዊ መንነትና ዘረጋጋጽ ቃልሲ ንምክያድ እዩ። ናይ ሃገራውያን ዓቕሚ ኣብ መሬትና ምስጻም አድላይ እዩ፤ ከም ዝፈለጥ ተጋድሎ ሐርነት ኸምቲ ናይ ቅድም ሕጂ ዝነበረ ታሪካዊ ብደሆታት ሰጊራ ንኤርትራውያን ንምዕዋት እዩ። ነዚ ድማ አዕጋቢ ዝኾነ ዓወት ንምጭባጥ ኣብቲ ሜዳ ኾንኻ ነዚ ስርዓት መኪትካ ምድርዒም እዩ ። ነዚ ንምትግባር ድማ ሓደ ኢድ መጃንን ብሓባር ተሰማሚዕና ናብቲ ንደልዮ ሸቶ ምብጻሕ ኢና ንደሊ፡ ማለት ብሓሳብ ኮነ ብዓቕሊ ከም ኡውን ብሰብአዊ ጉልበት ኩላትና ሓደ እንተ ካና፡ዘይብጻሕ ነገር ስለ ዘየሎ ናብቲ ዘድሊ ንምብጻሕ ከም ዝሓበርናዮ፡ናይ ሓባር ጉዕዞን ስሙር ግንባርን የድልየና ስለ ዝኾነ፡ነዚ ተገንዚብና ብብዘለናዮ ንሓደ ዕለማ ንመርሕ።ኣብ ኩሉ ኩርናዓት ዝርከቡ ተቓላስቲ ሓይልታት ብሓባር ንሃገራዊ ጉቡእና መሰረት ብምግባር ንፍትሒን ሃገራዊ ሓድነትን ዝብል ዕለማ ሓዘና፡ ናብ ግንባር ከንብገስን ናይ ህዝብና ሰላምን ራህዋን ንምስፍን ዓቢ ሓላፍነት ክህልወና ይግባእ።

ሕጂ ድማ ንሕና ዘድልየና ብሓባር ተበጊስና ህጹጽ ዝኾነ ናይ መሻርኽትና ነዚ ቃልሲ ዘድሊ ነገራት ኣማሊእና ንናጽነትን ንፍትሒን እንገብሮ ብድሆታት ነዚ ዲክታቶር ዝኾነ ስርዓት እነጥፈሉ መስመራት ምጥጣሕ ኣዝዮ አድላይ እዩ። እዚ ሃገራዊ ቃልሲ ናይ ሓባር ቃልሲ ስለ ዝኾነ ኩሎም ሃገራውያን ምስ እዚ ሓዘናዮ ዘሎና መስመርና ምሳና ብምጽምባር ሃገራውያን በብክእለትኩም ናይ እዚ ቃልሲ ኣባላት ንክትኮኑ ንለቦ ወይ ንጽወዕ ። እዚ ቃልሲ ናይ ኤርትራውያን ህለወ ዘረጋግጽ እዩ (ኣብ ሓቂ ዝተምርኮሰ ቃልሲ) ስለዚ በዚ ጎባኤ ከም ኣብነት ንምግባር ጻውዒትና ኩሉ ሃገራዊን ሃገራውነት

ስምዒት ዘሎም ሐላፍነት ብምውሰድ ነዛ ታሪኻዊት ዝኾነት ውድብ ተጋድሎ ሐርነት ኤርትራ ኣብ ነፍ ክትኮኑ ንጽውዕ። ተጋድሎ ሐርነት ኤርትራ ማለት ድማ፡ ብዋዛ ዝተሰመየት ውድብ ዘይኮነትስ ብዓለም ለኻዊ ደረጃ ሐላፍነትን ሐቕነት ዘለዎ ውድብ ስለ ዝኾነት ነዚ ብምእማን ድማ ናብዛ ውድብ ምጽምባር ኩርዓት እዩ ። ነዚ እያ ድማ ካብ ሱሳ ዓመታት ንለዕሊ ቃልሲ ናይዛ ውድብ ኣብ መትከልን ዕለማን ክሳብ ሕጂ ነቕ ዘይበለት ። ቃልሲ እዛ ውድብ ድማ ብንጹርን ብጋህድን ዝፍለጥ ንመሰልን ንፍትሕን ህዝብታት ኤርትራ ትቃለስ ዝነበረትን ዘለን ውድብ እያ ። እዚ ቃልሲ ማንም ሃገራዊ ከም ዝፈልጦ ድማ ብዓሌትን ብቐቢለን ፈጹም ኣፈላላይ ዘይትፈልጥ ውድብን ሐቀኛ ተቃላሲት ውድብ ሙኪና ብምግጽ እዚ ዘሎ ጨካኒ ዝኾነ ስርዓት ድማ ምሳና 30 ዓመታት ተቃሊሱ ዝኸደዓና ስለ ዝኾነ በብዘለናዮ ንምድምሳሱ ንበገስ ። ንሕና እንብሎ ናይዚ ትሕዝቶ ቃልሲን ናይዚ ቃልሲ ጸጥታን ሐላፍትን ናይ ሙሉእ ህዝቢ ኤርትራ ሐላፍነት እዩ ። ብሐፊሻ ድማ ናይ ተጋድሎ ሐላፍነት እዩ ።

እዚ ቃልሲ ኩሉ ከም ዝፈልጦ ካብ ወለዶ ናብ ወለዶ እናተሰጋገረ ዝመጸ ቃልሲ ምኳኑ ዝተአመተ እዩ ። ህዝቢ ኤርትራ ኩሎም እቲ ክብርቲ ሂወቶምን ትንፋሶምን ድማ ነዛ መሬት ኣሕሊፎም እዮም፤ ምስ እዚ ውድብ ማዕረ ብደሆታት ዝሰገረ መላእ ህዝቢ ኤርትራ ሙኳኑ ፈጽምካ ዘይካሐድ ከም ዝኾነ ንምግላጽ ኮነ ንምዝርዛዕ ድማ ብሐቂ ንሕና እንተዘይገለጽናዩ ባዕሉ ታሪኽ ዝገለጸ ስለ ዝኾነ በዚ ሐበን ዝስመዓና ሙኪኑ እዩ። በዚ መሰረት እዚ ህዝቢ ኣብ ዝሐለፈ መኸትኡ ብመስተንከር ተቃሊሱ ብዙሕ ታሪኽ ከም ዝሰርሕ ሕጂ ውን እዚ ሐጺሽ ወለዶ ከምቲ ናይ ትማሊ ንሃገሩ ኢሉ ሐላፍነት ተሸኪሙ ንቲ ቃልሲ ወሒዙ ነዚ ሕጂ ዘሎ ስርዓት ንምውዳቕ ዘይሕለል ጸዕሩ ክገብር ኣለዎ ። ብዘለዎ ዓቕሙን ክእለቱን ንብረቱን ፍልጠቱን ነዛ ሃገር ምስ እዛ ውድብ ጎረ ጎረ ብሙኪን ዝካእሎ ኣወፍዩ ፤ ድማ ኩሉ ብደሆታት እናሕለፈ ሕጂ ውን ንዝመጽእ ኩሉ ጸበባን ጭንቅን ብጽንዓት ንምሕላፍ ድሉው እዩ ።

ውድብና ድማ ነዚ ተረዳኡ ናይ ህዝብና ድልየት ኣብቲ ዝድለዩ ምዕራፍ ከም ተብጽሕ ፍሉጥ እዩ ፤ ማለት ይካእል እዩ፤ ንሕና ኣባላት ተጋድሎ ሐርነት ኤርትራ ናይ ህዝቢ ኤርትራ ተስፋን ትምኒትን ናብቲ ዘድልይ ሰላምን ራህዋን ሐርነት ከም እንበጽሕ ነረጋግጽ ኩሉ ጸዕርና ድማ እዚ ሙኪኑ ብሙሉእ ርእስ ምትእምማን ከነረጋግጽ ንፈቱ ። ኤርትራ ግልጹ ዝኾነ ሕገ መንግስትን ሐራ ዝኾነት ሃገር ንኸትከውን ሐቂ ዝኾነ ናይ መጻኢ ሕልምና እዩ ። ናይ ህዝቢ መሰላትን ክብሪ ስበኣውነት ከነረጋግጽ ድማ ንፈቱ ፤ ሕገ መንግስቲ ማለት ንመላእ ህዝቢ ብሐደ ዓይኒ።

ሕጂ ድማ ንሕና ዘድልየና በሐባር ተበረስና ህጹጽ ዝኾነ ናይ መሻርኽትና ነዚ ቃልሲ ዘድሊ ነገራት ኣማሊእና ንናጽነትን ንፍትሒን እንገብር ብደሆታት ነዚ ዲክታቶር ዝኾነ ስርዓት እነጥፈኡ መስመራት ምጥጣሕ ኣዝዩ ኣድላይ እዩ። እዚ ሃገራዊ ቃልሲ ናይ ሐባር ቃልሲ ስለ ዝኾነ ኩሎም ሃገራውያን ምስ እዚ ሒዝናዮ ዘሎና መስመርና ምሳና ብምጽምባር ሃገራውያን በብኸእለትኩም ናይ እዚ ቃልሲ ኣባላት ንኸትኮኑ ንለቦ ወይ ንጽወዕ ። እዚ ቃልሲ ናይ ኤርትራውያን ህለወ ዘረጋግጽ እዩ (ኣብ ሐቂ ዝተምርኮሶ ቃልሲ) ስለዚ በዚ ጎባኤ ከም ኣብነት ንምግባር ጸውዒትና ኩሉ ሃገራዊን ሃገራውነት ስምዒት ዘሎም ሐላፍነት ብምውሰድ ነዛ ታሪኻዊት ዝኾነት ውድብ ተጋድሎ ሐርነት ኤርትራ ኣብ ነፍ ክትኮኑ ንጽውዕ። ተጋድሎ ሐርነት ኤርትራ ማለት ድማ፡ ብዋዛ ዝተሰመየት ውድብ ዘይኮነትስ ብዓለም ለኻዊ ደረጃ ሐላፍነትን ሐቕነት ዘለዎ ውድብ ስለ ዝኾነት ነዚ ብምእማን ድማ ናብዛ ውድብ ምጽምባር ኩርዓት እዩ ።

ነዚ እያ ድማ ካብ ሱሳ ዓመታት ንለዕሊ ቃልሲ ናይዛ ውድብ ኣብ መትከልን ዕለማን ክሳብ ሕጂ ነቕ ዘይበለት ። ቃልሲ እዛ ውድብ ድማ ብንጹርን ብጋህድን ዝፍለጥ ንመሰልን ንፍትሕን ህዝብታት ኤርትራ ትቃለስ ዝነበረትን ዘለን ውድብ እያ ። እዚ ቃልሲ ማንም ሃገራዊ ከም ዝፈልጦ ድማ ብዓሌትን ብቐቢለን ፈጹም ኣፈላላይ ዘይትፈልጥ ውድብን ሐቀኛ ተቃላሲት ውድብ ሙኪና ብምግጽ እዚ ዘሎ ጨካኒ ዝኾነ ስርዓት ድማ ምሳና 30 ዓመታት ተቃሊሱ ዝኸደዓና ስለ ዝኾነ በብዘለናዮ ንምድምሳሱ ንበገስ ። ንሕና እንብሎ ናይዚ ትሕዝቶ ቃልሲን ናይዚ ቃልሲ ጸጥታን ሐላፍትን ናይ ሙሉእ ህዝቢ ኤርትራ ሐላፍነት እዩ ። ብሐፊሻ ድማ ናይ ተጋድሎ ሐላፍነት እዩ።

እዚ ቃልሲ ኩሉ ከም ዝፈልጦ ካብ ወለዶ ናብ ወለዶ እናተሰጋገረ ዝመጸ ቃልሲ ምኳኑ ዝተአመተ እዩ ። ህዝቢ ኤርትራ ኩሎም እቲ ክብርቲ ሂወቶምን ትንፋሶምን ድማ ነዛ መሬት ኣሕሊፎም እዮም፤ ምስ እዚ ውድብ ማዕረ ብደሆታት ዝሰገረ መላእ ህዝቢ ኤርትራ ሙኳኑ ፈጽምካ ዘይካሐድ ከም ዝኾነ ንምግላጽ ኮነ ንምዝርዛዕ ድማ ብሐቂ ንሕና እንተዘይገለጽናዩ ባዕሉ ታሪኽ ዝገለጸ ስለ ዝኾነ በዚ ሐበን ዝስመዓና ሙኪኑ እዩ። በዚ መሰረት እዚ ህዝቢ ኣብ ዝሐለፈ መኸትኡ

ብመስተንክር ተቻሊሱ ብዙሕ ታሪኽ ከም ዝሰርሕ ሕጂ ውን እዚ ሓዲሽ ወለዶ ከምቲ ናይ ትማሊ ንሃገሩ ኢሉ ሓላፍነት ተሸኪሙ ንቲ ቃልሲ ወሒዙ ነዚ ሕጂ ዘሎ ስርዓት ንምውዳቅ ዘይሕለል ጻዕሩ ክገብር ኣለዎ ።

ብዘለዎ ዓቕሙን ክእለቱን ንብረቱን ፍልጠቱን ነዛ ሃገር ምስ እዛ ውድብ ጎረ ጎረ ብሙኽን ዝካእሎ ኣወፍዶ ፤ ድማ ኩሉ ብደሆታት እናሕለፈ ሕጂ ውን ንዝመጽእ ኩሉ ጸበባን ጭንቅን ብጽንዓት ንምሕላፍ ድሉው እዩ ። ውድብና ድማ ነዚ ተረዳኡ ናይ ህዝብና ድልዎት ኣብቲ ዝድለዩ ምዕራፍ ከም ተብጽሖ ፍሉጥ እዩ ፤ ማለት ይካኣል እዩ፤ ንሕና ኣባላት ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ናይ ህዝቢ ኤርትራ ተስፋን ትምህርትን ናብቲ ዘድልይ ሰላምን ራህዋን ሓርነት ከም እንበጽሖ ነረጋግጽ ኩሉ ጻዕርና ድማ እዚ ሙኽኑ ብሙሉእ ርእሰ ምትእምማን ከነረጋግጽ ንፈቱ ። ኤርትራ ግልጺ ዝኾነ ሕገ መንግስትን ሓራ ዝኾነት ሃገር ንኸትከውን ሓቂ ዝኾነ ናይ መጻኢ ሕልምና እዩ ።

ናይ ህዝቢ መሰላትን ክብሪ ስበኣውነት ከነረጋግጽ ድማ ንፈቱ ፤ ሕጊ መንግስቲ ማለት ንመላእ ህዝቢ ብሓደ ዓይነ ዝረኢን ዘዝቅመጥን ብሓደ ውልቀሰብ ወይ ብጉጅለታት ጥራይ ዝቕመጥ ሕጊ ዘይኮነስ ብመላእ ናይ ህዝቢ ተወከልቲ ዝቕመጥ ሕጊ እዩ ፤ ናይ ህዝቢ ሰብአዊ መሰላት፣ ናይ ህዝቢ ሓቢርካ ብሰላም ምንባር ሕገ-መንግስቲ ናይ ህዝቢ መንነት ውሕስነትን ንመላእ ህዝቢ ኤርትራ ዝስራሕ እምበር ብውልቀ ሰባት ተሰሪሑ ንቁሩብ ጉጅለታት ዝጠቅም ከይኸውን ድማ እዚ ቃልሲ መሰል ህዝቢ ንምክባር ላዕሊን ታሕትን እናበለ ናይ ህዝቢ ድልዎት ኣብ ሸትኡ ንምብጻሕ ይሸባሸብ ኣሎ። ናይ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ መትከል ድማ እዚ ህዝቢ ወትሩ ሓደ ኮይኑ እምቢ ንምልኪን ንመግዛእቲ ዝበለ (እምብላይ በሃሊ) ፈላማ ሰውራ ብኸብሪን ብሓብንን ተበጊሱ ብረታዊ ቃልሲ ዝጀመረን ዝፈለመን፤ ንጃህራ ዘይኮነስ ንመሰሉ ከም ዝኾነ ኣጸቢቐ ዝኣምን ውድብ እዩ ።

ከም ዝፍለጥ ብዘይ ዋላ ሓንቲ ጃህራ ህዝብና ባዕሉን ብጽንዓቱን እዩ ድማ ንመግዛእቲ ሓይሊ ስላሴን ደርጊን ዝሰዓረ ፤ ምኽንያቱ እዚ ህዝቢ ናጽነቱን መንነቱን ንባዕዳዊ ወራራት ንኹሎም ብቕጥጥ እዩ ዝሰዓረም ፤ ህዝቢ ኾነ ናይ ሰውራታትና ዕላማ እዚ ስለ ዝነበረ ናይ ተጋድሎ መሪሕነትን ህዝቢን ብሓባር ነዚ ድልዎት ህዝቢ ኤርትራ ብሓባር ናይ ምንባርን ሰላምን ዲሞክራሲን ብቕጥጥ መላእ ህዝቢ እዩ ።

ከም ዝፍለጥ ብዘይ ዋላ ሓንቲ ጃህራ ህዝብና ባዕሉን ብጽንዓቱን እዩ ድማ ንመግዛእቲ ሓይሊ ስላሴን ደርጊን ዝሰዓረ ፤ ምኽንያቱ እዚ ህዝቢ ናጽነቱን መንነቱን ንባዕዳዊ ወራራት ንኹሎም ብቕጥጥ እዩ ዝሰዓረም ፤ ህዝቢ ኾነ ናይ ሰውራታትና ዕላማ እዚ ስለ ዝነበረ ናይ ተጋድሎ መሪሕነትን ህዝቢን ብሓባር ነዚ ድልዎት ህዝቢ ኤርትራ ብሓባር ናይ ምንባርን ሰላምን ዲሞክራሲን ብቕጥጥ መላእ ህዝቢ እዩ ።

እዚ ቃልሲ ዚ ድማ ንዘመናት ዝተሰረሐ እዩ ኮይኑ ግን እዘም በኣጸብዕቲ ዝቕጽሩ መራሕቲ ናይዚ ስርዓት ሕልምታት ህዝቢ ኤርትራ ናብ ጸላም ክእትው ዝገበሩ እዩም ። ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ድማ ነዚ ኩሉ ብዘምልከት መበል ዓስራይ ሓፈሻዊ ጎባኤ ብምግባር እዚ ብረታዊ ቃልሲን ፖለቲካዊ ጉስጓስን ከም ኡውን ዝርዝር ናይ መጻኢ ማለት ድሕሪ ውድቀት ኢሳያስ ዝግበር ፖለቲካዊ ኣጀንዳ ኣዳልዩ ቃልሱ ይቕጽል ኣሎ።

መትከላትን ዓላማታትን

ቅዳማይ: ሓፈሻዊ ዕለማ

1. ኣብ ኤርትራ ዘሎ ውልቀ መላኺ ስርዓት ንምእላይ ምቅላስ
2. ዲሞክራሲያዊት ዝኾነት ሃገር ንኹሉ ንምፍጣር ምስራሕን
3. ናጽነትን ፍትሕን ምስፋንን ሸበራን ረብሻን ምእላይን ኩሉ ሕብሪ ዘለዎ ጽረ ህዝቢ ምልጋስን ናይ ሕብረተሰብ ባህሊን ምዕባለን ምንጽብራቕ
4. ቋንቋ ዓረብን ትግርኛ ክልቲኤን ዕላዊ ቋንቋታት ኣብ ኤርትራ በሕጋዊ መንገዲ ምግባር
5. ኤርትራ ምስ ኣፍርታን ምስ ሃገራት ዓዕራብ ምሕዝንታ ንጥቅሚ ህዝባ ንምድልዳል ምጽዓር።

- 6. ንናጽነትን ናይ ሐሳብ ምቕይያርን ሪኢቱ ናይ ምሃብን ምስማዕን ማንም ዜጋ ዕድል ንክረከብ ዕድል ምሃብን ናይ ዋንነት መሰል ንምርካብ ምቕላስ፤
- 7. ካብ ህዝቢ ተመንዚዑ ዝተወሰደ መሬት ኮነ ንብረት ናብ ወንጉዮም ምምለስን ጽረ-ዕብዮትን ጽረ-ለውጢ ንዝኾነ ማንም ሓይሊ ምምካት
- 8. ካለኣይ፡ ብዛዕባ ዕላማ ውድብና ስልጣንን ሃገርን ከመይ ከም ዝትርጉም ምግባር
- 9. ምእንቲ ፍትሒን ሰበኣዊ መሰላት ዝኸበርላን ዘሎዋን ሃገርን ግፍዒ ዘይብሉ ክብረት ዘሎዎ ህዝቢ ንክነብርን ኣብ መጻኢ ደቃ በጽቡቕ ህወት ዝነበረላ ሃገር ንምግባር እያ ትቃለስ
- 10. ኣብ ሃገርና ሕገ-መንግስቲን ቅዋማዊ ሕጊን ዘለዎ ሃገር ንሙቋም ምግባር
- 11. በውክልና ህዝቢ ዝቆመ መንግስትን ናጻ ብዝኾነ ኢጋባብ በህዝባዊ ምርጫ ዝምረጽን፤ ምሉእ ተሳታፊነት ናይ ኩለን ፖሊቲካዊ ሓይሊታት ድማ ከም ዝኸብር ንምግባር።
- 12. ዘይምእኩል ዘባዊ ኣገባብ ስርዓት ኣብ ሃገር ንምምስራትን
- 13. ናይ መንግስቲ (መራሒ) ዘመን ኣብ ስራሕ ዝጸንሓሉ ክልተ ግዜ ጥራይ ንክኸውን ምግባር
- 14. ስርዓት መንግስቲ ኣብ ናይ ምክፍፋል ስልጣን ዝተመስረተትን ስልጣን ድሕሪ ምርጫ በሰላማዊ መንገዲ ክርከብ ንምግባር። ክልላዊን ህዝብን ዝኾነ ናይ መንግስቲ ስርዓት ኣብዛ ሃገር ምግባር
- 15. ከኢላ ዝለዎ ምምሕዳር ኣካል ንምስራዕን ንምምስራት ክቃለስ ምግባር።
- 16. በመሰረት ህዝባዊ ምርጫ ሕጋዊን ፍትሒን ዘለዎ ሰላማዊ ናይ መንግስቲ ስልጣን ዘለዎም ምምራጽ
- 17. እዚ ውድብ(ተጋድሎ) ሕጋውን ስሩዕ ዝኾነ ማእከላዊ መንግስቲ ምግባር
- 18. ንኹሉ ህዝቢ ዝጠቅምን ትክክለኛን ሕጋዊ ዝኾነ ፍርዲን ሕጊ ድማ ልዕሊ ኹሉ ንክኸውን ውድብና ምድላዎት ትገብር
- 19. ምእንቲ ናጻ ወድሰብ መሰል ምቕላስ
- 20. ምርጫ ዝገብር ቦርድ ምቕጃም
- 21. ሳልሳይ ፡ ብዘዕባ ስሩዕ ሃገራዊ ሰራዊትን ክፍሊ ሓለዎ ጽጥታን ምቕጃም
- 22. ንልዕላውነት ሃገሩን መሬቱን ንሓድነት ህዝቡን ዝከላኸም ሓይሊ ንምምስራት ወትሩ ተጋድሎ ሐርነት ኤርትራ ኣብ ቃልሲ ትርከብ
- 23. ንኤርትራን ነቲ ማሕበርሰባዊ ቅርጻ ዝንጸባርቅን ዘገልግል ሓይሊ ምክልኻል ምምስራት
- 24. ንሃገር ሰላም ዘስፍን ንሃገር ልዕልነትን ርገኣት ሃገርን ከምኡ እውን ጸታን ውሽጣዊ ሰላምን ዝሕሉ ሓይሊ ምክልኻል ምምስራት
- 25. ብዴምክራሲ ዝተሰረዐ ሰራዊት መሰሪትካ እዚ ሰራዊት መሰል መላእ ህዝቢ ኤርትራ ዘኸብርን ዝሕልውን ዑዙዝ ሓይሊ ምግባርን እቲ ናይ ኣገልግሎት ግዜ በሕጊ ይውሰን ንምግማር።
- 26. ወትሩ ሓይልታት ምክልኻል ሃገራዊ ጸጥታ ዘኸብርን ዝሕልውን ሰራዊት ፖሊስ መሰሪትካ እዚ ሓይሊ ናይ ህዝቢ መሰልን ሕግን ዘኸብር ዑዙዝ ሓይሊ ፖሊስ ምግባር

ራብዓይ ፡ መትከላት ተሓኔ ብዘዕባ ሃገራዊ ቁጠባን ኣኮኖሚያዊ ዓውዲ

1. ማንም ኤርትራዊ ኣብ ሃገርና ንዝርከብ ናይ ተፈጥሮ ሃብቲ ንክጥቀምን ከም ዜጋ ክብሪን መሰልን ክህልው ምግባር

2. አብ ሃገርና ብሄራዊ ባንክ ብምግባር ናይ ውሽጢ ዓዲ ገንዘብ (ባጤራ) ብምግባር ኢኮኖሚ ሃገር ምቁጻር ገንዘብን ዝዋሃህድን ናይ ፋይናንስን ገንዘባዊ ህግታትን ዝውስን
3. ብናይ ባንኪ ሕጊ መሰረት ንዜታታት ናይ ኢኮኖሚ እዛ ሃገር ክብ ንምግባር ምጽዓር
4. ንመላእ ህዝቢ ኤርትራ ብኹሉ መዳያት ናይ ኢኮኖሚ ስርዓት ብምግባር ምስረታ ሕርሻ፣ ንግዲ፣ ስራሕቲ፣ ኢንዱስትሪ፣ ዓሳን ካልኣትን ንምስራሕ መድረኽ ምኽፋት
5. ንህዝቢ ጠቓሚ ዝበሃል ዝኾነ ዓይነት ሕጋዊ ኢንቨስትመንት ንክህሉ ምግባር
6. ብዛዕባ ምግፋፋ ዓሳን በሕርሽን ኣጠቓቕማን ትምህርቲ ምሃብ ከመይ ጌርካ መሬት ምጥቃምን ናይ ሕርሻ ትምህርትን ፍርያት ምምስራት ከምኡን እንስሳ ዘገዳም ኣረባብሐ ምስ ናይ እንስሳ ረብሐ ዝኸይድ መግብትታ ንምፍራይ መድረኽ ምኽፋት ምስ ኩሉ ዝምልከቶ ኣካል ምትሕግጋዝ ምግባር
7. ብዛዕባ ኢኮኖሚ ናይ ሃገር ንዜጋታት ምቹእ ዝኾነ በሪ ብምኽፋት ኢኮኖሚ ክብ ክብል ምግባር
8. አብ ሞንጎ ገጠርን ከተማን ዘሎ ራሐቂታት ምቕራብ
9. ብዛዕባ ናይ ኢኮኖሚ ሃገር ብዝምልከት ዜጋታት ካብ ባንክታት ልቓሕ ወሰዶም ናይ ሃገርና ብልጽግና ንክስርሑ መድረኽ ምኽፋት
10. ብዛዕባ ጸገም መንበረ ገዛውቲ ንምፍታሕ ዘኸለሉ ፕሮግራም ብምግባር ዜጋታት ካብ ምፍንቓልን ካብ ምስኣን ገዛውቲ ዝድሕንሉ ጡጡሕ ባይታ ምግባር
11. እዛ ውድብ (ተ.ሓ.ኤ) ንኹሉ ህዝቢ ኤርትራ ንዝኾነ ናይ ፓለቲካን ኣተሓሳስባ እንተጋጠሙ ብሰላማዊ መንገዲ ብምፍታሕ ብዲሞክራሲያዊ መንገዲ ፓለቲካ ምንቅስቓስ አብ ሃገር ክከፍቱ ዕድል ምሃብ
12. (ተ.ሓ.ኤ) ኩል ጊዜ ናይ ፓለቲካን ኢኮኖሚን ጉዳያት ብዝሓሸ ደረጃ ንክስራሕ ዝሰልጥን ባይታ ፈጠሩ ጸቡቕ መዳይ ምኽፋት
13. ናይ ባሕሪ ሃፍቲ ብ ሕጋዊ መንገዲ ምእታው
14. ንእንስሳ ዘገዳምን ኣርባሕቲ ዝጣጠሐ ኩነታት ንምፍጣር ናይ ቬትሪነሪ (ናይ እንስሳት ሕክምና) ብምግባር ኣርባሕቲ ዝዓዘዘ ናይ እንስሳ ኣራብሐ ዕድል ንክረኽቡ ምግባር

ሓምሻይ: አብ ማሕበረሰብአውን ጉዳዮት

1. ኤርትራዊ ዜጋ ብቐዓት ብዘለዎን ከም ሰብ መጠን አብ ሃገሩ ኣድላይ ዝባሃል መሰል ብምግባር ዘድልዩ ናይ ዲሞክራሲ ዕድል ተጠቂሙ ክመሃርን ክስርሕን ዕድል ምግባር
2. ኤርትራውያን ዜጋታት ሃገርም ንምህናጽን ብመስሎም ንክስርሑ ምግባር ከምኡውን ንሙሁራት ዜጋታት ብብቐዓቶም ንክስርሑ ምግባር ንኹሉ ዜጋ ናይ ሰውነትን ስነ ኣእምሮ ጉልበት ጌርካ ብቐዕ ዜጋ ምፍጣር
3. እንተወሐደ ናይ ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲ ብዝግባእ ምስፍሕፋሕ
4. ስድራ ቤት ንደቆም ናብ ቤት ትምህርቲ ምልእኽ መንግስቲ ድማ ንተማሃሮ ኣድላይ ዝኾ ነገራት ብምቕራብ መንእሰያት ኤርትራ ብትምህርቲ ብቐዓት ጌርካ ንህዝቡን ሃገሩን ዘፍቅርን ዘክብርን ዜጋ ምፍጣር
5. ንትምህርቲ ዘድለ ሙሉእ ናውቲ ንምቕራብ ዘኸለሉ ኩሉ ነገር ምቕራብ ብትምህርቲ እምነት ምግባር ሕጋዊን ስሩዕ ዝኾነ ናይ ትምህር ዕድላት ብስፈሑ ንማሕበረሰብ ዕዳል ምግባር
6. ተወሳኺ ናይ ትምህርቲ ዕድል ብምግባር ከም ናይ ምሽት ትምህርቲ ንክህሉ በሪ ምኽፋት አብ ናይ ትምህርቲ ትሕዝቶ ተመሃሪ ዝበለጸ ፍልጠት ኸረኽቡ ምግባር
7. ናይ ትምህርቲ ዓይነት ምስ ማሕበረሰብ ዝካየድ ዓይነት ትምህርቲ ምግባር

- 8. አብ ሞንጎ ከተማን ገጠርን ዘሎ ናይ ትምህርቲ ኩነታት ማዕረ ምግባር
- 9. ተመሃሮ (ሕጻናት) ናብ ቤት ትምህርቲ ቅድሚ ምእታዎም ቅልል ብዝበለ ስፖርት ነብስም ከሕይል ምግባር
- 10. ሆስፒታላትን ክሊኒክን ብዝዓበየ ደረጃ አስፋሕፈሕካ ምቕራብ ካብ ባህላዊ ሕክምና ኾነ ንማሕበረሰብ ዝጎድእ ኩሉ ምርሕቕ
- 11. ደቕ አንስትዮ ኣብ ኩሉ ናይ ሕብረተሰብ መድረኽ ሓቢረን ንክሰርሐ ምቅላስ ምስ ደቕ ተባዕትዩ ማዕረ መሰል ንክረኽባ ምግባርን ብዛዕባ ሕርስን ጥንሲን አተዓባያ ቆልዑት ጸገም ከይህሉ ዕድል ምግባር
- 12. ናይ ስራሕ ሰዓታት ንዜጋታት ኣብ መዓለቲ 8 ሰዓት ብምግባር ነዚ ዝምልከት ሕግን ስርዓት ብምግባር መሰል ሰራሕተኛ ምኽባር ብዛዕባ ጥዕና ሰራሕተኛ ስርዓትን ሕረን ጌርካ መሰል ሰራሕተኛ ምሕላው ናይ ዝስረሐሉ ክፍሊት ኣብ እዋቱ ምክፋልን ንቤተሰብ ሰራሕተኛ ፅብቕ ናብራ ንክነበር ምቹእ ዝኾነ ባይታ ምግባር
- 13. ንናይ ስፖርት ክለባት ዝኸውን ጡጡሕ ቦታ ምግባርን ንስፖርተኛታት ናይ ሞራል ድጋፍ ማሃብ

ሻድሻይ፡ ብዛዕባ ናይ ባህልን ናይ ሚዲያን ዕላማታት

- 1. ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ኩሉ ግዜ ንዜጋታት ዝመስሎም ሓሳብን ርኢቶን ኣብ ሚዲያን ኣብ ጋዜጣን ኣብ ጽሑፍትን ንክገልጹ ዕድል ንምሃብ ይቃለስ
- 2. ብዛዕባብ ናይ ኤርትራ ተጋድሎን ታሪኽን ናይ ምጽሓፍ ክእለት ብዕለዊም ደረሰቲ ብዝግባ ጸሓፊም ናብ ሕብረተሰብ ንክብጸሑ ጽቡቕ ሓገዝ ምግባር እዚ ብእምነት ዝስራሕ ጉዳይ ክኸውን ይግባእ
- 3. ንናይ ሃገር ሓድነት እምነት ብዘለዎ አካይዳ ባህሊን ናይ ሚዲያን ሰራሕቲ ምፍጣርን ምምሃርን
- 4. ናይቲ ዝሓለፈ ናይ ተጋድሎን ታሪኻዊ ጽሑፍትን ብምቕራብ ንሓዲሽ ወለይ ብዝግባእ ተረዲኡ ምዕቡል ዝኾነ ንምዕቃብ ዘኸእል ዕድል ምፍጣር
- 5. ብዛዕባ ናይ ሃገርና ታሪኻዊ ቅርስታት ንተማሃሮ ብዝግባእ ምምሃርን ነቲ ሓሉፍ ታሪኽ መንእሰያት ክሕልው ምግባር

ሻብዓይ፡ ብዛዕባ ናይ ወጻኢ ርክባት ዕላማ

- 1. ምክብባር ብዘለዎ አካይዳ (ተ.ሓ.ኤ) ምስ ሕብረተሰብ ዓለምን መንግስታትን ከምኡውን ናይ ወጻኢ ፓለቲከኛታት ዑዞዝ ዝኾነ ናይ ርክብ ዝምድና ምፍጣር
- 2. ምስ ጉረባብቲ ሃገራት ብዘለዓመ ደረጃ ርክብ ምፍጣርን ብዝማዕበለ ምሕዝነት ምግባር
- 3. ምስ ናይ ወጻኢ ሃገራት ንህዝብን ንሃገርን ጥቕሚ ዘለዎ ዕዞዝ ምሕዝነትን ጌርካ ጽቡቕ ርክብ ምፍጣር
- 4. ምስ ጎረባብቲ ሃገራት ናይ ሰላምን ጸጥታን ርክብ ጌርካ ኣብቲ ኸባቢ ሰላም ንክህሉ ምግባር
- 5. ምእንቲ ክብረት ህዝብታት ወጻኢ ሃገራት ብምእማን ኣብ ናይ ዝኾነ ሃገር ናይ ውሽጢ ጉዳይ ጣልቃ ዘይም እታው
- 6. ናይ ሰላምን ጸጥታን ንምኽባር ብዝግባእ ኣብ ከባቢን ኣብ ካልኣት ዓለም ሰላም ንምፍጣር ምፅዓር
- 7. ንህዝቢ ኤርትራ መሰል ክብ ንምባል ንዝገብራ ናይ ወጻኢ መንግስታት ጽቡቕ ምሕዝነት ብምግባር ብሓባር ምስራሕ

መደምደምታ።

አቀዲምና ሰውራዊ ሰላምታና ነቅርብ ቀጸልና ድማ በዚ አዋጅ እዚ ገቢርና ነዚ ዝሰዕብ መልእኽትና ናብ ህዝቢ ኤርትራ ነማሓላልፍ፡ ነማሓላልፎ መልእኽቲ ድማ ፡እቲ ኣብ (10ይ) ጉባኤ ተ,ሓ,ኤ,ዝተወሰነ ውሳኔታት እዩ።

- ዓላማ ናይቲ ቃልስና ትሓኤ መጀመርያ ንቲ ዲክክታቶርያዊ ስርዓት ንጃንዳ ህግደፍን ሰዓብቶምን ካብ ሱሩ ደምሲስና ንቲ ስልጣን ኣብ ሕዝቢ ኤርትራ ምርካብ እዩ። ህዝቢ ኤርትራ ቐዋም ሓንጺጹ ዲሞክራሲያዊ ስርዓትን ምምሕዳር ከስፍንን መረሕትን አማሓደርትን በዕሉ መሪጹ ናብ ስልጣን ከምጽእን ክቐጸጸርን ንቲ ጽርግራማት ናይ ዲሞክራሲያዊት ኤርትራ ኣብ ግብሪ ምውዓል።
- (10ይ) ጉባኤ ተ,ሓ,ኤ ንዚ ሕንጻዳት ከውርድ እንኮሎ አሰላምን ክርስትያን ናይ ኤርትራ ጸጋን ክብረት አህዛብ ኤርትራ-ህ ስልዝኾኑ ንዚ ዕላማ ዚ ቃልሲ ክምቲ ኣብ ታሪኽ ዝፍለጥ ብዝሕ ዝወፈየሉ ክሳትፍሉን እጋሙ ክብርክት ምእንቲ ዲሞክራሲያዊት ኤርትራ የኢድም።

ዓወትን አሳልጦን ንፍትሐዊን ዲሞክራሲያውን ቃልስና፡

ዘለኣለማዊ ክብርን ሞጎስን ንጀናኑ ሰማእታትና፡

ሰዕረት ንጃንዳ ህግደፍን ሰዓብቶምን።